

Luk

Chapter 20

Nepali Interlinear

Reference: Nepali ERV

- 1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν
अनि भयो एक दिन ती दिनहरूमा सिकाउँदै-हुनुहुँदा उहाँले ती मानिसहरूलाई मा
[G2532](#) [G1096](#) [G1722](#) [G1520](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1321](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2992](#) [G1722](#)
- τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
त्यो मन्दिरमा र सुसमाचार-सुनाउँदै-हुनुहुँदा आइपुगे ती प्रधान-पुजारीहरू र ती
[G3588](#) [G2411](#) [G2532](#) [G2097](#) [G2186](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G3588](#)
- γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις.
शास्त्रीहरू सँगै ती धर्म-गुरुहरू
[G1122](#) [G4862](#) [G3588](#) [G4245](#)

एकदिन येशू मन्दिरमा हुनुहुन्थ्यो अनि मानिसहरूलाई शिक्षा दिइरहनुभएको थियो। उहाँले परमेश्वरको राज्यको विषयमा सुसमाचारहरू भनिरहनुभएको थियो। मुख्य पूजाहारी हरू, व्यवस्थाका शास्त्रीहरू र बूढा यहूदी प्रमुखहरू उहाँ भएकोमा प्रश्न गर्न आए।

- 2 καὶ εἶπεν λέγοντες, πρὸς αὐτόν, εἶπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
र भने यसो-भन्दै प्रति उहाँलाई बताउनुहोस् हामीलाई कुन कस्तो अधिकारले यी-कुराहरू
[G2532](#) [G3004](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1473](#) [G1722](#) [G4169](#) [G1849](#) [G3778](#)
- ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δοὺς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην?
गर्नुहुन्छ वा को हो त्यो दिने तपाईंलाई यो अधिकार यो
[G4160](#) [G2228](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1849](#) [G3778](#)

तिनीहरूले सोधे, “हामीलाई भन्नु होस्, कुन अधिकारले तपाईं यी सब काम गर्नु हुन्छ? कसले तपाईंलाई यस्तो अधिकार दियो?”

- 3 ἀποκριθεὶς δὲ, εἶπεν πρὸς αὐτοῦς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ
जवाफ-दिंदै तर भन्नुभयो प्रति तिनीहरूलाई सोध्छु तिमीहरूलाई मैले-पनि एउटा-कुरा र
[G0611](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G2065](#) [G4771](#) [G2504](#) [G3056](#) [G2532](#)
- εἴπατέ μοι:
भन मलाई
[G3004](#) [G1473](#)

येशूले उत्तर दिनुभयो, “म पनि तिमीहरूलाई एउटा प्रश्न सोध्छु। मलाई भन:

- 4 Τὸ βᾶπτισμα Ἰωάννου, ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων?
त्यो बप्तिस्मा योहान्नाको बाट स्वर्गबाट थियो कि बाट मानिसहरूबाट
[G3588](#) [G0908](#) [G2491](#) [G1537](#) [G3772](#) [G1510](#) [G2228](#) [G1537](#) [G0444](#)

जब यूहन्नाले मानिसहरूलाई बप्तिस्मा दिए त्यो अधिकार तिनले परमेश्वरबाट कीमानिसबाट पाएका थिए?”

- 5 οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοῦς, λέγοντες, ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ
तिनीहरूले त आपसमा-विचार-गरे आफैमा आपसमा यसो-भन्दै कि यदि हामी-भन्यौं बाट
[G3588](#) [G1161](#) [G4817](#) [G4314](#) [G1438](#) [G3004](#) [G3754](#) [G1437](#) [G3004](#) [G1537](#)
- οὐρανοῦ, ἔρεῖ, Διὰ τί οὐκ ἐπίστεύσατε αὐτῷ?
स्वर्गबाट भन्नुहुनेछ किन तब विश्वास गरेनौ उनलाई
[G3772](#) [G2046](#) [G1223](#) [G5101](#) [G3756](#) [G4100](#) [G0846](#)

तिनीहरूले यस विषयमा आपसमा बहस गरे, “यदि हामीले भन्यौं, ‘यूहन्नाको बप्तिस्मा परमेश्वरबाट भएको थियो,’ तब उनले भन्नेछन्, ‘त्यसो भए यूहन्नालाई किन विश्वास नगरे को?’

6 ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς;
यदि तर हामी-भन्थौं, बाट मानिसहरूबाट सबै मानिसहरूले सम्पूर्ण ढुङ्गाले-हानेर-मार्नेछन् हामीलाई
[G1437](#) [G1161](#) [G3004](#) [G1537](#) [G0444](#) [G3588](#) [G2992](#) [G0537](#) [G2642](#) [G1473](#)

παπεισμένοι γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.
विश्वस्त-छन् किनभने छन् योहान्नालाई अगमवक्ता हो-भनेर
[G3982](#) [G1063](#) [G1510](#) [G2491](#) [G4396](#) [G1510](#)

तर यदि हामीले भन्थौं, 'यूहन्नाको बपतिस्मा मानिसद्वारा भएको हो', तब सबै मानिसहरूले हामीलाई ढुङ्गाले हान्नेछन्, किनभने तिनीहरूले यूहन्नालाई अगमवक्ताको रूपमा विश्वास गर्छन्।"

7 καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναι πόθεν.
र तिनीहरूले-जवाफ-दिए थाहा-छैन जान्दैनौं कहाँबाट
[G2532](#) [G0611](#) [G3361](#) [G1492](#) [G4159](#)

अनि तिनीहरूले भने, "यो कहाँबाट आयो हामी जान्दैनौं।"

8 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίῳ
र त्यसैले येशूले भन्नुभयो तिनीहरूलाई न-त मैले-पनि भन्छु तिमीहरूलाई कुन कस्तो
[G2532](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3761](#) [G1473](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1722](#) [G4169](#)

ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
अधिकारले यी-कुराहरू गर्छु
[G1849](#) [G3778](#) [G4160](#)

यसर्थ येशूले तिनीहरूलाई भन्नुभयो, "त्यसैले म यी कामहरू कुन अधिकारबाट गर्दछु, भन्दिन।"

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην:
सुरु-गर्नुभयो अनि प्रति ती मानिसहरूलाई भन्न यो दृष्टान्त यो
[G0756](#) [G1161](#) [G4314](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3778](#)

ἄνθρωπος [τις] ἐφύτευσεν ἄμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ
एक-जना-मानिसले कुनै लगायो दाखबारी र भाडामा-दियो त्यो किसानहरूलाई र
[G0444](#) [G5100](#) [G5452](#) [G0290](#) [G2532](#) [G1554](#) [G0846](#) [G1092](#) [G2532](#)

ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς.
परदेश-गयो लामो समयसम्म
[G0589](#) [G5550](#) [G2425](#)

त्यसपछि येशूले दृष्टान्त कथा सुनाउनुभयो, "एकजना मानिसले खेतमा दाखहरू रोपे। उसले आफ्नो खेत केही खेतीवालहरूलाई किरायमा दिए। त्यसपछि ती मानिस धेरै समयको लागि बाहिर गए।

10 καὶ καιρῷ, ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ
र समयमा पठायो तिर ती किसानहरूकहाँ एक-जना-दास ताकि बाट त्यो
[G2532](#) [G2540](#) [G0649](#) [G4314](#) [G3588](#) [G1092](#) [G1401](#) [G2443](#) [G0575](#) [G3588](#)

καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ. οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν, αὐτὸν
फलबाट त्यो दाखबारीको दिऊन् उसलाई ती तर किसानहरूले फिर्ता-पठाइदिए उसलाई
[G2590](#) [G3588](#) [G0290](#) [G1325](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#) [G1092](#) [G1821](#) [G0846](#)

δείραντες, κενόν.
कुटेर रिक्तो-हात
[G1194](#) [G2756](#)

त्यसपछि, खेतमा दाखको फसल उठाउने समय आयो। अनि त्यो मानिसले आफ्नो एकजना नोकरलाई ती खेतीवालहरूकहाँ आफ्नो पाउनु पर्ने दाखको भाग लिन पठायो। तर खेतीवालहरूले त्यो नोकरलाई कूटपीट गरे अनि खाली हात पठायो।

11 καὶ προσέθετο ἕτερον πέμψαι δοῦλον; οἱ δὲ κάκεῖνον, δείραντες καὶ
र फेरि-पठायो अर्को पठाउन दास ती तर त्यसलाई-पनि कुटेर र
[G2532](#) [G4369](#) [G2087](#) [G3992](#) [G1401](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2548](#) [G1194](#) [G2532](#)

ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν.
अपमान-गरेर फिर्ता-पठाइदिए रिक्तो-हात
[G0818](#) [G1821](#) [G2756](#)

फेरि त्यो मानिसले अर्को नोकरलाई पठायो। खेतीवालहरूले त्यो नोकरलाई पनि पिटे। तिनीहरूले त्यसलाई कुनै सम्मान गरेनन्। ती खेतीवालहरूले उसलाई खाली हात पठाए।

12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι; οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες,
र फेरि-पठायो तेस्रो पठाउन ती तर यसलाई-पनि उसलाई घाइते-बनाएर
[G2532](#) [G4369](#) [G5154](#) [G3992](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3778](#) [G5135](#)

ἐξέβαλον.
बाहिर-निकाले
[G1544](#)

उसले अझ तेस्रो नोकर पठायो। खेतीवालहरूले त्यलाई नराम्रो प्रकारले कुटे अनि बाहिर प्याँकिदिए।

13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσω? πέμψω τὸν υἱόν
भन्यो तब त्यो मालिकले त्यो दाखबारीको के गरौं पठाउँछु मेरो छोरोलाई
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#) [G5101](#) [G4160](#) [G3992](#) [G3588](#) [G5207](#)

μου, τὸν ἀγαπητόν; ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται.
मेरो त्यो प्रिय सायद उसलाई आदर-गर्नेछन्
[G1473](#) [G3588](#) [G0027](#) [G2481](#) [G3778](#) [G1788](#)

“त्यो खेतको मालिकले भन्यो, ‘अब मैले के गर्नु पर्ने हो? म मेरो प्यारो छोरोलाई पठाउनेछु। हुन सक्छ खेती वालहरूले मेरो छोरोलाई आदर गर्छन्।’

14 ἰδόντες δὲ αὐτόν, οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες,
देखेर तर उसलाई ती किसानहरूले आपसमा-विचार-गरे एक-अर्कासँग आपसमा यसो-भन्दै
[G3708](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1092](#) [G1260](#) [G4314](#) [G0240](#) [G3004](#)

Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος; ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ
यो-नै हो त्यो हकवाला मारौं उसलाई ताकि हाम्रो हुनेछ त्यो
[G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2818](#) [G0615](#) [G0846](#) [G2443](#) [G1473](#) [G1096](#) [G3588](#)

κληρονομία.
सम्पत्ति
[G2817](#)

जब खेतीवालाहरूले छोरोलाई देखे, तिनीहरूले आपसमा भने, ‘यो हाम्र मालिकको छोरो हो।’

15 καὶ ἐκβαλόντες αὐτόν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει
र बाहिर-निकालेर उसलाई बाहिर त्यो दाखबारीबाट मारिदिए के तब गर्नुहुनेछ
[G2532](#) [G1544](#) [G0846](#) [G1854](#) [G3588](#) [G0290](#) [G0615](#) [G5101](#) [G3767](#) [G4160](#)

αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος?
तिनीहरूलाई त्यो मालिकले त्यो दाखबारीको
[G0846](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#)

त्यसपछि खेतीवालहरूले उसको छोरोलाई खेतबाट बाहिर निकालिदिए अनि त्यसलाई मारे। “यो खेतको मालिकले अब के गर्नेछ?”

16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα
आउनुहुनेछ र नाश-गर्नुहुनेछ ती किसानहरूलाई यिनीहरूलाई र दिनुहुनेछ त्यो दाखबारी
[G2064](#) [G2532](#) [G0622](#) [G3588](#) [G1092](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G0290](#)

ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν, Μὴ γένοιτο!
अरूहरूलाई सुनेर तर भने कहिल्यै नहोस्
[G0243](#) [G0191](#) [G1161](#) [G3004](#) [G3361](#) [G1096](#)

तिनी आउनेछन्, अनि ती खेतीवालहरूलाई मार्नेछन्। त्यपछि तिनले त्यो खेत अन्य खेतीवालहरूलाई दिनेछन्।” मानिसहरूले यो कथा सुने। तिनीहरूले भने, “अहँ! यस्तो कहिल्यै नहोस्!”

17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπεν, τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο,
उहाँले तर हेर्दै तिनीहरूलाई भन्नुभयो के तब हो यो लेखिएको यो
[G3588](#) [G1161](#) [G1689](#) [G0846](#) [G3004](#) [G5101](#) [G3767](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1125](#) [G3778](#)

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
ढुङ्गालाई जुन इन्कार-गरे ती घर-बनाउनेहरूले त्यही-नै भयो को कुनै-ढुङ्गा
[G3037](#) [G3739](#) [G0593](#) [G3588](#) [G3618](#) [G3778](#) [G1096](#) [G1519](#) [G2776](#)

γωνίας?
कुनाको
[G1137](#)

तर येशूले तिनीहरूको आँखामा हेर्नुभयो अनि भन्नुभयो, “त्यसो भए, यो लेखिएको अर्थ के होला: ‘डकर्मीहरूले नचाहेको त्यही ढुङ्गा चाहीं कुनाको शिर ढुङ्गा बन्यो’? भजनसंग्रह 118:22

18 παῖς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται, ἐφ’ ὃν δ’
हरेक जो खस्ने माथि त्यो त्यस ढुङ्गामाथि टुक्रा-टुक्रा-हुनेछ जसमाथि त्यो तर
[G3956](#) [G3588](#) [G4098](#) [G1909](#) [G1565](#) [G3588](#) [G3037](#) [G4917](#) [G1909](#) [G3739](#) [G1161](#)

ἄν πάσῃ, λικμήσει αὐτόν.
नै खस्छ पिँधेर-लानेछ उसलाई
[G0302](#) [G4098](#) [G3039](#) [G0846](#)

प्रत्येक मानिस जो ती ढुङ्गामा बजारिनु पुग्छ चक्काचूर हुनेछ। अनि यदि त्यो ढुङ्गा कसैमाथि खसे त्यसले तिनलाई धूलो पीठो पार्नेछ!”

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτόν
र खोजे ती शास्त्रीहरू र ती प्रधान-पुजारीहरूले समाल माथि उहाँमाथि
[G2532](#) [G2212](#) [G3588](#) [G1122](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0749](#) [G1911](#) [G1909](#) [G0846](#)

τὰς χεῖρας, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ; καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν; ἔγνωσαν
आफ्ना हातहरू त्यसै त्यस त्यही समयमा तर डराए ती मानिसहरूसँग जानेका-थिए
[G3588](#) [G5495](#) [G1722](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5610](#) [G2532](#) [G5399](#) [G3588](#) [G2992](#) [G1097](#)

γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.
किनभने कि प्रति तिनीहरूकै-विरुद्धमा भन्नुभएको-थियो यो दृष्टान्त यो
[G1063](#) [G3754](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3850](#) [G3778](#)

येशूले भनेको यो कथा यहूदी प्रमुखहरूले सुने। तिनीहरूकै निम्ति भनिए झैं बुझे। त्यसर्थ तिनीहरूले त्यति बेलै येशूलाई पक्रिने चेष्टा गरे। तर तिनीहरू मानिसहरूसँग डराए।

20 Καὶ παρατηρήσαντες, ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους
र निगरानी-गरेर पठाए जासुसहरूलाई ढोंगी-बनेर आफैलाई धर्मी
[G2532](#) [G3906](#) [G0649](#) [G1455](#) [G5271](#) [G1438](#) [G1342](#)

εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτόν τῇ ἀρχῇ
देखाउँदै ताकि समात्न उहाँको वचनमा जसले-गर्दा सम्पून् उहाँलाई त्यो शासनमा
[G1510](#) [G2443](#) [G1949](#) [G0846](#) [G3056](#) [G5620](#) [G3860](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0746](#)

καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.
र त्यो अधिकारमा त्यो राज्यपालको
[G2532](#) [G3588](#) [G1849](#) [G3588](#) [G2232](#)

यसपछि व्यवस्थाका शास्त्रीहरू र मुख्य पूजाहारीहरूले येशूलाई होसियारीसित चियो गरे। तिनीहरूले केही गुप्तचरहरू येशूकहाँ पठाए अनि तिनीहरूलाई असल मानिस झैं व्यवहार गर्ने भने। तिनीहरूले येशूको भनाईमा केही खोट निकाल्नु चाहान्थे। यदि तिनीहरूले कुनै खोट पाए येशूलाई राज्यपाल अघि सुम्पिदिने थिए, जसको येशूमाथि शक्ति अनि अधिकार थियो।

21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις
 र सोधे उहाँलाई यसो-भन्दै गुरुजी हामी-जान्दछौं कि ठीकसँग बोल्नुहुन्छ
[G2532](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1320](#) [G1492](#) [G3754](#) [G3723](#) [G3004](#)

καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν
 र सिकाउनुहुन्छ र पक्षपात गर्नुहुन्न मुहार-हेर्दै बरु अनुसार सत्यता-अनुसार त्यो
[G2532](#) [G1321](#) [G2532](#) [G3756](#) [G2983](#) [G4383](#) [G0235](#) [G1909](#) [G0225](#) [G3588](#)

ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.
 बाटो को परमेश्वरको सिकाउनुहुन्छ
[G3598](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1321](#)

अनि तिनीहरूले येशूलाई सोधे, “गुरुज्यू हामी बुझ्छौं कि तपाईं जे बोल्नु हुन्छ अनि शिक्षा दिनु हुन्छ त्यो सही छ। तपाईं सबै मानिसहरूलाई निष्पक्ष सित त्यहीकुरा सिकाउनु हुन्छ। अनि तपाईं सधैं नै परमेश्वरको मार्गको विषयमा सत्य सिकाउनु हुन्छ।

22 ἔξεστιν ἡμῶς Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὐ?
 उचित-छ हामीले कैसरलाई कर तिर्न कि होइन
[G1832](#) [G1473](#) [G2541](#) [G5411](#) [G1325](#) [G2228](#) [G3756](#)

हामीलाई भन्नुहोस्, के हामीले कैसरलाई कर तिर्नु उचित छ वा छैन?”

23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτούς,
 बुझेर तर तिनीहरूको त्यो चलाखी भन्नुभयो प्रति तिनीहरूलाई
[G2657](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3834](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#)

तर येशूले तिनीहरूको चलाकी चाल पाई हाल्नुभयो। यसर्थ उहाँले तिनीहरूलाई भन्नुभयो,

24 Δεῖξατέ μοι δηνάριον: τίνος ἔχει εἰκόνα, καὶ ἐπιγραφήν? οἱ δὲ εἶπαν,
 देखाओ मलाई एउटा-दिनार कसको छ तस्बिर र लेख तिनीहरूले त भने
[G1166](#) [G1473](#) [G1220](#) [G5101](#) [G2192](#) [G1504](#) [G2532](#) [G1923](#) [G3588](#) [G1161](#) [G3004](#)

Καίσαρος.
 कैसरको
[G2541](#)

“एउटा सिक्का मलाई देऊ। यो सिक्कामा कसको नाउँ छ? अनि यसमा कसको चित्रको छाप छ?” तिनीहरूले भने, “कैसरको।”

25 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τοῖνον ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ
 उहाँले तब भन्नुभयो प्रति तिनीहरूलाई तब-त दिनुहोस् ती कैसरका-कुरा कैसरलाई र
[G3588](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5106](#) [G0591](#) [G3588](#) [G2541](#) [G2541](#) [G2532](#)

τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.
 ती अनि परमेश्वरका-कुरा त्यो परमेश्वरलाई
[G3588](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G2316](#)

येशूले तिनीहरूलाई भन्नुभयो, “त्यसो हो भने कैसरको चीज कैसरलाई नै देऊ अनि परमेश्वरको परमेश्वरलाई नै देऊ।”

26 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ; καὶ
 र सकेनन् तिनीहरू समाल उहाँको वचनमा अगाडि ती मानिसहरूको र
[G2532](#) [G3756](#) [G2480](#) [G1949](#) [G0846](#) [G4487](#) [G1726](#) [G3588](#) [G2992](#) [G2532](#)

θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.
 छक्क-परेर प्रति त्यो जवाफमा उहाँको चुप-लागे
[G2296](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0612](#) [G0846](#) [G4601](#)

उहाँ ज्ञानमय उत्तर सुनेर तिनीहरू छक्क परे। तिनीहरूले केही भन्न सकेनन्। मानिसहरूको अघि तिनीहरूले येशूलाई केही कुरामा पनि पक्रन सकेनन्, यसर्थ तिनीहरू चुपचाप बसे।

27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ
 आएर तब केही ती सदूकीहरूमध्ये जसले इन्कार-गर्छन् पुनरुत्थान हुँदैन
[G4334](#) [G1161](#) [G5100](#) [G3588](#) [G4523](#) [G3588](#) [G0483](#) [G0386](#) [G3361](#)

εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν,
 भनी सोधे उहाँलाई
[G1510](#) [G1905](#) [G0846](#)

कोही सदुकीहरू येशूकहाँ आए। तिनीहरू विश्वास गर्दथे कि मानिस मरेपछि फेरि कहिल्यै बौरी उठ्दैन। तिनीहरूले येशूलाई भने,

28 λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ
 यसो-भन्दै गुरुजी मोशाले लेखेका-छन् हामीलाई यदि कसैको भाइ मर्यो
[G3004](#) [G1320](#) [G3475](#) [G1125](#) [G1473](#) [G1437](#) [G5100](#) [G0080](#) [G0599](#)

ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν
 भएको पत्नी र ऊ सन्तानहीन छ-भने ताकि लिओस् उसको भाइले उसकी त्यो
[G2192](#) [G1135](#) [G2532](#) [G3778](#) [G0815](#) [G1510](#) [G2443](#) [G2983](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#) [G3588](#)

γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.
 पत्नी र सन्तान-उत्पन्न-गरोस् सन्तान त्यो भाइको-निम्ति उसको
[G1135](#) [G2532](#) [G1817](#) [G4690](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#)

“गुरुज्यू, मोशाले लेख्नु भएको छ कि यदि कुनै विवाहित मानिस सन्तान नजन्माई मर्यो भने उसकी पत्नीलाई उसको भाईले दाज्यूको सन्तानको निम्ति विवाह गर्नुपर्छ अनि दाज्यूको लागि सन्तान जन्माउनु पर्छ।

29 ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν; καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν
 सात जना भाइहरू थिए र त्यो पहिलो विवाह-गरेर पत्नी मर्यो
[G2033](#) [G3767](#) [G0080](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4413](#) [G2983](#) [G1135](#) [G0599](#)

ἄτεκνος;
 सन्तानहीन
[G0815](#)

कुनै एक समयमा सातजना दाज्यू-भाइ थिए। जेठाले एउटी स्त्रीलाई विवाह गरे, तर मरिहाले। उसको कुनै सन्तान थिएन।

30 καὶ ὁ δεύτερος, <τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος>;
 र त्यो दोस्रोले त्यो स्त्रीलाई र ऊ-पनि मर्यो सन्तानहीन
[G2532](#) [G3588](#) [G1208](#) [G3588](#) [G1135](#) [G2532](#) [G3778](#) [G0599](#) [G0815](#)

अनि दोस्रो भाईले त्यो विधवालाई विवाह गरे, अनि ऊ पनि मरिहाले।

31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν; ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ, οὐ
 र त्यो तेस्रोले-पनि लियो उसलाई यसरी-नै अनि त्यसैगरी ती सातैले कुनै
[G2532](#) [G3588](#) [G5154](#) [G2983](#) [G0846](#) [G5615](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2033](#) [G3756](#)

κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.
 छोडेनन् सन्तान र मरे
[G2641](#) [G5043](#) [G2532](#) [G0599](#)

तब तेस्रो भाइले उसलाई विवाह गर्यो अनि उपनि मर्यो। त्यस्तै घटना अरु भाइहरूसित पनि घट्यो। तिनीहरू सबै सन्तान नभई मरे।

32 ὕστερον καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν.
 अन्तमा त्यसपछि ती स्त्री-पनि मरी
[G5305](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1135](#) [G0599](#)

अन्तमा त्यो स्त्री पनि मरी।

33 ἡ γυνὴ οὖν, ἐν τῇ ἀναστάσει, τίνας αὐτῶν γίνεταί γυνή? οἱ
 ती स्त्री तब मा त्यो पुनरुत्थानमा कसकी तिनीहरूमध्ये हुनेछिन् पत्नी किनभने
[G3588](#) [G1135](#) [G3767](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0386](#) [G5101](#) [G0846](#) [G1096](#) [G1135](#) [G3588](#)

γὰρ ἔπατα ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.
 ती सातैले लिएका-थिए उनलाई पत्नीको-रूपमा
[G1063](#) [G2033](#) [G2192](#) [G0846](#) [G1135](#)

| तर सबै सात दाज्यू-भाइहरूले त्यसलाई विवाह गरेका थिए। अनि जब मानिसहरू मरेर बौरिन्छन् त्यो स्त्री कसकी पत्नी हुन्छे?"

34 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν
 र भन्नुभयो तिनीहरूलाई त्यो येशूले यस सन्तानहरू त्यो युगका यस विवाह-गर्छन्
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0165](#) [G3778](#) [G1060](#)

καὶ γαμίσκονται;
 र विवाहमा-दिइन्छन्
[G2532](#) [G1061](#)

| येशूले ती सदूकीहरूलाई भन्नुभयो, "पृथ्वीमा मानिसहरूले आपसमा विवाह गर्छन्।

35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀναστάσεως
 ती तर योग्य-ठहरिएकाहरू त्यो युगमा आउने पाउनलाई र त्यो पुनरुत्थानमा
[G3588](#) [G1161](#) [G2661](#) [G3588](#) [G0165](#) [G1565](#) [G5177](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0386](#)

τῆς ἐκ νεκρῶν, οὐτε γαμοῦσιν οὐτε γαμίζονται;
 ती बाट मरेकाहरूबाट न-त विवाह-गर्छन् न-त विवाहमा-दिइन्छन्
[G3588](#) [G1537](#) [G3498](#) [G3777](#) [G1060](#) [G3777](#) [G1061](#)

| तर ती मानिसहरू जसलाई भविष्यको संसारका निम्ति योग्य ठानिन्छ अनि मृत्युबाट उठाई ल्याइन्छ तिनीहरू विवाह गर्दैनन् अथवा तिनीहरूको विवाह गराइदैन।

36 οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται: ἰσάγγελοι γὰρ εἰσιν; καὶ υἱοὶ εἰσιν
 न-त किनभने मर्न अब सक्छन् स्वर्गदूतहरू-जस्ता किनभने छन् र सन्तान हुन्
[G3761](#) [G1063](#) [G0599](#) [G2089](#) [G1410](#) [G2465](#) [G1063](#) [G1510](#) [G2532](#) [G5207](#) [G1510](#)

Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες,
 परमेश्वरका त्यो पुनरुत्थानका सन्तान भएकाले
[G2316](#) [G3588](#) [G0386](#) [G5207](#) [G1510](#)

| त्यतिवेला तिनीहरू स्वर्गदूत झैं हुनेछन् अनि मर्ने छैनन्। तिनीहरू पुनर्जीवित गराइएका छन्।

37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς Βάτου,
 कि तर उठाइन्छन् ती मरेकाहरू त्यो मोशाले-पनि देखाए मा त्यो झाडीमा
[G3754](#) [G1161](#) [G1453](#) [G3588](#) [G3498](#) [G2532](#) [G3475](#) [G3377](#) [G1909](#) [G3588](#) [G0942](#)

ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ, καὶ Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸν Ἰακώβ;
 जहाँ भन्नुहुन्छ प्रभु त्यो परमेश्वर अब्राहामको र परमेश्वर इसहाकको र परमेश्वर याकूबको
[G5613](#) [G3004](#) [G2962](#) [G3588](#) [G2316](#) [G0011](#) [G2532](#) [G2316](#) [G2464](#) [G2532](#) [G2316](#) [G2384](#)

| मोशाले जलिरहेका पोथ्रोको वर्णन गर्दा स्पष्टरूपले भनेका छन् कि मानिसहरू मृत्युबाट बौरी उठ्नेछन्। परमप्रभुलाई मोशाले 'अब्राहामका परमेश्वर, इसहाकका परमेश्वर र याकूबका परमेश्वरले भन्नुभएकोछ।'

38 Θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων; πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.
 परमेश्वर तर होइन हुनुहुन्छ मरेकाहरूको तर बाँचेकाहरूको सबै किनभने उहाँमा बाँच्छन्
[G2316](#) [G1161](#) [G3756](#) [G1510](#) [G3498](#) [G0235](#) [G2198](#) [G3956](#) [G1063](#) [G0846](#) [G2198](#)

| परमेश्वर मुर्दाहरूको परमेश्वर हुनुहुन्न तर उहाँ जीवित मानिसहरूका परमेश्वर हुनुहुन्छ। सबै मानिसहरू जो परमेश्वरका हुन् तिनीहरू जिउँदो छन्।"

39 ἀποκριθέντες δέ, τινες τῶν γραμματέων εἶπαν, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.
 जवाफ-दिंदै तब केही ती शास्त्रीहरूले भने गुरुजी राम्ररी भन्नुभयो
[G0611](#) [G1161](#) [G5100](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3004](#) [G1320](#) [G2573](#) [G3004](#)

कोही व्यवस्थाका शास्त्रीहरूले भने, “हे गुरु, तपाईंको उत्तर सही हो।”

40 οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.
अब-उसो-त किनभने हिम्मत-गरेनन् सोध्न उहाँलाई केही-पनि
[G3765](#) [G1063](#) [G5111](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3762](#)

उहाँलाई अरू धेरै प्रश्न गर्ने साहस कसैलाई भएन।

41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοῦς, Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυὶδ υἱόν?
भन्नुभयो तब प्रति तिनीहरूलाई कसरी भन्छन् त्यो ख्रीष्ट हो दाऊदको पुत्र
[G3004](#) [G1161](#) [G4314](#) [G0846](#) [G4459](#) [G3004](#) [G3588](#) [G5547](#) [G1510](#) [G1138](#) [G5207](#)

त्यसपछि येशूले भन्नुभयो, “मानिसहरूले किन ख्रीष्टलाई दाऊदको पुत्र भन्छन्?”

42 αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ
आफैं किनभने दाऊदले भन्नुहुन्छ मा भजनको-पुस्तकमा भजनसंग्रहमा भन्नुभयो प्रभुले मेरा प्रभुलाई
[G0846](#) [G1063](#) [G1138](#) [G3004](#) [G1722](#) [G0976](#) [G5568](#) [G3004](#) [G2962](#) [G3588](#) [G2962](#)
μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
मेरो बस मेरो दाहिनेतिर मेरो
[G1473](#) [G2521](#) [G1537](#) [G1188](#) [G1473](#)

भजनको पुस्तकमा, दाऊद आफैं भन्छन्, ‘परमप्रभुले मेरा प्रभु ख्रीष्टलाई भन्नु भएकोछ: तिमी मेरो दाहिने हातपट्टि बस,

43 ἕως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
जबसम्म नै राखिदैं तिम्रा शत्रुहरूलाई तिम्रो पाउ-तलको-चौकी तिम्रा खुट्टाको तिम्रो
[G2193](#) [G0302](#) [G5087](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G5286](#) [G3588](#) [G4228](#) [G4771](#)

जबसम्म म तिम्रा शत्रुहरूलाई तिम्रा शक्तिको वशमा पार्नेछैन।’ भजनसंग्रह 110:1

44 Δαυὶδ οὖν αὐτὸν□ Κύριον καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν?
दाऊदले तब उहाँलाई प्रभु भन्छन् र कसरी उहाँको पुत्र हुनुहुन्छ
[G1138](#) [G3767](#) [G0846](#) [G2962](#) [G2564](#) [G2532](#) [G4459](#) [G0846](#) [G5207](#) [G1510](#)

दाऊदले ख्रीष्टलाई ‘प्रभु’ भनी सम्बोधन गर्छन्। तब कसरी ख्रीष्ट दाऊदको छोरो हुन सक्छन्?”

45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ],
सुन्दै-गर्दा र सबै ती मानिसहरूले भन्नुभयो आफ्ना चेलाहरूलाई उहाँका
[G0191](#) [G1161](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#) [G3004](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#)

जब सबै मानिसहरूले सुनिरहेका थिए येशूले आफ्ना चेलाहरूलाई भन्नुभयो,

46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς,
होशियार-हुनुहोस् बाट ती शास्त्रीहरूबाट जो चाहन्छन् हिँड्न मा लामा-लुगामा
[G4337](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3588](#) [G2309](#) [G4043](#) [G1722](#) [G4749](#)

καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
र मन-पराउँछन् अभिवादन मा ती बजारहरूमा र अगाडिको-आसन मा ती
[G2532](#) [G5368](#) [G0783](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0058](#) [G2532](#) [G4410](#) [G1722](#) [G3588](#)

συναγωγῶν, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις;
सभाघरहरूमा र मुख्य-ठाउँ मा ती भोजहरूमा
[G4864](#) [G2532](#) [G4411](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1173](#)

“व्यवस्थाका शास्त्रीहरूदेखि होशियार बस। तिनीहरू लाम-लामा बस्त्र लगाएर वरिपरि घुम्न चाहान्छन्। तिनीहरू बजारतिर जाँदा मानिसहरूले सम्मान गर्नु भन्ने चहान्छन्। सभा-घरहरूमा मुख्य-मुख्य आसन ओगट्न चाहान्छन्। भोजहरूमा तिनीहरू अझ वेशी सम्मानित आसन ओगट्न चहान्छन्।

47	οἱ	κατεσθίουσιν	τὰς	οἰκίας	τῶν	χηρῶν,	καὶ	προφάσει	μακρὰ
	जसले	निल्छन्	ती	घरहरू	ती	विधवाहरूका	र	बहानामा	लामा
	G3739	G2719	G3588	G3614	G3588	G5503	G2532	G4392	G3117
	προσεύχονται.	οὗτοι	λήμψονται	περισσότερον	κρίμα.				
	प्रार्थना-गर्छन्	यिनीहरूले	पाउनेछन्	अझ-बढी	दण्ड				
	G4336	G3778	G2983	G4053	G2917				

| तर तिनीहरू विधवाहरूलाई धोका दिन्छन् र तिनीहरूको घर लुट्छन्। अनि तिनीहरू देखावटीको लागि लामा-लामा प्रार्थना गर्छन्। परमेश्वरले तिनीहरूलाई धेरै कडा दण्ड दिनुहुनेछ।”